

Särskilt yttrande gällande ärende nr 17, motion om bildande av kulturresevat (KSN-2020-00481)

Främsta skälet att bilda ett kulturresevat är att kvarteret Seminariet är en kulturhistorisk miljö av RIKSINTRESSE. Det är även en anläggning som dessutom är den enda bevarade i sin helhet i Sverige, vilket förstärker riksintresset.

Jag, och flera med mig har åberopat PBL's förvanskningförbud i 8 kap § 13, för att skydda anläggningen. Det är viktigare än någonsin med ett skydd av det här slaget när man ser hur många politiker i kommunen som inte har kunskap och känsla för Uppsalas kulturhistoriska miljöer. Många har heller inte insett värdet av den betydelse som folkskolan har haft för Sveriges välstånd.

Det hot som kvarteret Seminariet utsätts för i och med förslag på ny bebyggelse och andra ingrepp i området gör att skadan är irreversibel. En del ser området som ett skräpigt inslag i stadsmiljön men det går att åtgärda eftersom de grundläggande dragen i den nationalromantiska anläggningen finns kvar. Det är bara dålig skötsel och eftersatt underhåll som gör att området ger ett skräpigt intryck. Om det skötts hade det setts som den tillgång det verkligen är.

I nuvarande läge skyddas de ursprungliga byggnaderna i anläggningen, men andra delar av parken och trädgården är lika betydelsefulla för anläggningens kulturhistoriska värde och bör skyddas. Läplanteringen med granar mot norr och lövträd innanför är anlagda utifrån tanken att få ett intryck av ett skogsbryn. Åkerö-allén och andra träd, växtbäddar och fruktträd, utformningen av trädgårdsgångar, fotbollsplanen med läplanteringen – allt detta ingår i den nationalromantiska utformningen. Dessa är alltså också viktiga för helheten av den nationalromantiska anläggningen och bör skyddas. Exempelvis så kan inte en byggnad ersätta läplanteringen utan att helheten förvanskas. IRREVERSIBEL SKADA!!

För att bedöma en kulturmiljös värde behövs utöver yrkeskompetens även kunskap och medvetenhet om stadsmiljön som man får som boende i Uppsala och som man får när man har förfäder som vuxit upp i Uppsala. Så byggs en kunskap upp om det unika och värdefulla som uppskattats i generationer.

Det andra skälet till skydd, utöver själva anläggningen, är att kvarteret Seminariet är en symbol för den viktiga folkskolereformen och borde skyddas, och även lyftas fram som ett riksintresse. Folkskolan lyfte många barns kunskaper genom att ALLA barn fick tillfälle till skolgång. Folkskolor byggdes över hela landet och folkskollärarna med en gedigen utbildning spreds ut på alla orter. Dessa skolor utgör grunden för vårt nuvarande betydelsefulla skolsystem.

Jag har själv vuxit upp i en bygd med en mycket aktiv och betydelsefull folkskollärare. Han tog även ett samhällsansvar utöver uppgiften som lärare. Han byggde upp ett bibliotek, drev bygget av en bygdegård, anläggandet av fotbollsplan, såg till att bygga upp ett brandförsvar med frivilliga mm. Han var en förebild för många.

De ideal som folkskollärarytbildningen innehöll var bland annat att odla för eget bruk/lokal odling och även vikten av fysisk aktivitet för hälsans skull. Dessa ideal framhålls i dagens samhälle och särskilt under den pågående pandemin.

Min motion kommer tyvärr lite olägligt eftersom nuvarande planer är att bebygga kvarteret Seminariet. Eventuellt får jag återkomma om inlämnade överklaganden vinner gehör i domstolsbedömningarna.

Än är inte sista ordet sagt när det gäller kvarteret Seminariet.

Uppsala 2021-03-01

Karin Ericsson (-)